

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

Sri S. S. KOLKEBAIL.—In view of the location of the property and its importance, did Government advertise for the sale of it or was it knocked off by the Aramane people?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Sale took place some years ago; not now.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚನಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಾದರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಗರಕ್ಕಾಗಿ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈಗ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅದು ಊಹಾಪೋಹದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ತರಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಜನರರ ಆಗಿದೆ. ತಪಶೀಲದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಅರಮನೆಯವರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು 'ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು, ಸರ್ಕಾರವೇ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು' ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಯಾವಾಗ ಹಾಸನದ ನಾಗರಿಕರು ಮನವಿಪಾಡಿಕೊಂಡರೆಂಬ ವಿವರ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಹಾಸನದ ಪುರಸಭೆಯವರು ತಮಗೆ ಇದು ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಶಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ 'ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಬೇಕು' ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ನಾನು ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅದಾಗಲೇ ಮಾರಾಟವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—When the property belongs to the Palace, and when they wanted to sell their property, in what way the Hassan Town Municipality wanted any assistance from the Government to purchase the property?

Mr. SPEAKER.—The property had been sold by that time.

CONDOLENCE REFERENCE

Re : Demise of Sri Hullur Srinivasa Jois.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಶ್ರೀ ಹುಲ್ಲೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜೋಯಿಸರ ನಿಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಯುತರು 1952ನೆಯ ಇಸವಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಮಮಾರು ಆರುವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಸಂಖ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಹುಲ್ಲೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜೋಯಿಸರ ಹೆಸರು ಬಹುಶಃ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿದ್ದವರೂ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರ ಮನೆ ಮಾತಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಭಾಗದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಧನಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಾನು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಹೋಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರು ಬರೆಯುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಇದೇ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೋದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಯಾವ ಊರಿನ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಆ ಊರಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸದಾ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲೇ ತೊಡಗಿ ಅವರ ಜೀವಮಾನ ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದರಲ್ಲೇ ಕಳೆದರು. ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆಯ ಶೋಧ ಕರಾಗಿಯೇ ಕಾಲಕಳೆದು ತಮ್ಮ ಮುದವೆಯನ್ನಿನ ವರೆಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜನಸೇವೆ ಮಾಡಿದರು.

12-30 P.M.

ಅವರು ಸಾಹಿತಿಗಳು. ಅವರ ಮರಣದಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಚರಿತ್ರಕಾರರೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೇವೆಯನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಾಗಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇದ್ದವರು; 1942ನೇ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೈಲಿಗೆ ಬಂದು ಇದೇ ನಗರದ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದರು; ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಸಹ ಸೇವನೆಯ ವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಾಯುರೋಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅದೇ ರೋಗದಲ್ಲಿಯೇ ಸರಳ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು. ಆಗ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ನಾವೆಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಪೆರೋಲ್ ಮೇಲೆ ನೀವು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಾದ ಮತ್ತು ಆಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂರವರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.)

ಸಹ ಅವರ ಸೇವೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಅವರು ಚಿತ್ರದ ಗದ್ದಲರತಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಚೀನ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರು ದೇಶಸೇವೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ನಿಧನರಾದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮರಣದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗಿರುವ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂತಾಪಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ (ಜಗಲೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾಣ್ ಹುಲ್ಲೂರು ಜೋಯಿಸರು ನನಗೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಸ್ನೇಹಿತರು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದವರು, ಒಂದೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದವರು ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರು. ಶ್ರೀಮಾಣ್ ಹುಲ್ಲೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸಜೋಯಿಸರು ವಕೀಲರಾದರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಅಥವಾ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿತ್ತು, ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂಬ ಪುರಾತನಕಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆದರು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸೇವೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಗಳಿದ್ದವು. ಗೃಹಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಡದೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಸ್ವೈರ್ಯದಿಂದ ಲೋಕಸೇವೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಏಥವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಿಜ. ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್ರೋಧರ ಬಹಳ ಹೊಡೆದಾಡಿದರು. ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾಣ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರೂ ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನೀವು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಆಗ ನಾನು ಏಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವವರನ್ನು ಬಡಗಡೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ನನಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು; ನಾನು ಫೋಲಿಸ್ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಶ್ರೀಮಾಣ್ ಹುಲ್ಲೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜೋಯಿಸರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿ, ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿನಿಂದ ಹೊರಲಿರಿಸಿ ಮೇಲೆ ಬಡಗಡೆಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಆಗ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾಣ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಒಂದು ಪತ್ರಬರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾಣ್ ಹುಲ್ಲೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜೋಯಿಸರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಪ್ರಾಚೀನ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹ ಸಂಘದದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ಮರಣೀಯವಾದುದು. ಇಂಥವರು ನಿಧನರಾದಿದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಭಗವಂತನು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್ (ಸಹಕಾರಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಎದುರುಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾಣ್ ಹುಲ್ಲೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜೋಯಿಸರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾಲಯ ಎರಡೂ ಹೊರಟು ಹೋಗುವುದೇ ಏನೋ ಎನ್ನುವುದು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಕೋಟೆಯ ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಜನರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದು ಕಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ಕೋಟೆಯ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ಸ್ಥಳವಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಆದರೆ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಆವರಿಸಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಜನರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಹಿಂದಿನ ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಮನೆತನದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಹುಟ್ಟಿದರಾಗಾಯ್ತು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಅರಿತಿದ್ದರು. ಅವರು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತೂ ಕೂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅವರಂತೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ವಿಷಯವನ್ನು ಇದೀಗ ಕೂಡವರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಂಥ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರಲಿ, ಎಂಥ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿರಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ತತ್ವವನ್ನು ಎಂದೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಹನೀಯರು ನಿಧನರಾದುದು ದಿವಸ, ಕೊನೆಯ ದಿವಸ, ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದಾಗಿದೆ. ನಾವು ಮುಂದೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕೋಸ್ಕರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು, ಕನ್ನಡನಾಡು, ನುಡಿ, ಕನ್ನಡಿಗರು ಒಂದಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಕೂಡ ಆ ಕಾಗದದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕೊನೆಯ ನುಡಿ, ಕನ್ನಡಿಗರು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು, ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಅಂದರೆ ಅವರು ನಿಧನರಾದುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಕೂಡ ಆ ಕಾಗದವನ್ನೇ ನೋಡುವೆ ಇದೆ. ಇಂಥ ಮಹನೀಯರು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಮರೆಯಾದದ್ದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಭಗವಂತನು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ ಎಂದೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I associate myself with the deep sentiments just now expressed in the House. I happen to know Sri Hullur Srinivasa Jois. I had met him in Bombay in 1954 and he was a member of the Karnataka Memorandum Drafting Committee. He lived with me for some time and I had the opportunity of knowing him

at close quarters. He was a well-read man. He helped me a good deal in preparing the Karnataka Memorandum. He used to write to me now and then and I have also got some of the books that he has written and some of his manuscripts as well. It was really a shocking news to me when I heard that Sri Hullur Srini asa Jois passed away. Hon'ble Members may now stand for a minute.

(Members stood in silence for a minute.)

Mr. SPEAKER.—The condolence reference will be sent to the bereaved family.

ELECTION OF DEPUTY SPEAKER.

SECRETARY.—Sri B. Hutchegowda to move the motion.

(The Member was absent.)

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—As a sort of healthy convention, Sir, I am not moving the resolution.

(Sri Samaji spoke in Marathi)
(English Translation.)

[Sri N. O. SAMAJI (Belgaum Rural).—I request the Chair that my speech should be printed in Marathi in the official report. I may also be supplied with copies of Bills translated into Marathi.]

Mr. SPEAKER.—Now the subject matter before the House is election of Deputy Speaker. Your suggestions will be taken up later on.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore South).—Sir, excepting you and a few friends coming from that area, we are utterly in the darkness as to what transpired in the House between you and the Hon'ble Member Sri Samaji.

Mr. SPEAKER.—I may tell the Hon'ble Member that there has been no conspiracy. The Hon'ble Member Sri Samaji raised certain points. I have asked him to wait for some time. Just now, we have taken up the question of election of the Deputy Speaker. After that question is dealt with, we shall take up the question raised by the Hon'ble Member Sri Samaji.

Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—Sir, I beg to move :

“That Sri M. Madiah be elected as Deputy Speaker of the Legislative Assembly.”

Sri T. C. SHANTAPPA (Tarikere).—I second the motion.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That Sri M. Madiah be elected as Deputy Speaker of the Legislative Assembly.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Sri M. Madiah is elected as Deputy Speaker of the Legislative Assembly.

Member's representations

Sri N. O. SAMAJI (In Marathi).—[I request the Chair to kindly consider my three suggestions favourably which are as under :

- (1) The questions and answers and the speeches in Marathi delivered by me be printed in Marathi in the Assembly Debates.
- (2) Copies of Marathi translation of the Bills be supplied.
- (3) A Marathi stenographer be appointed in the Assembly office.]

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾಜಿ ಪಾಟೀಲರವರು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ: ಬಿಲ್ಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಮರಾಠಿ ಸ್ಟೆನೋಗ್ರಾಫರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುವವರಾದ ನಮಗೆ ಕನ್ನಡ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—May I know how many Marathi-speaking gentlemen are there in this Assembly ?

Mr. SPEAKER.—There are two members whose mother-tongue is Marathi. Of course, Sri Dalvi knows Kannada. But there is a difficulty for Sri Samaji Patil. That has to be admitted. The difficulty of Sri Samaji Patil is very real. I will try to see what can be done in the matter.